

POROČILO

o delu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Velenje za leto 2023

Skladno z Zakonom o voznikih (Ur. l. RS št. 85/16, 67/17, 21/18 - ZNOrg in 43/19) je v 6. členu določeno, da za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni lokalne skupnosti ustanovijo svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki delujejo kot strokovno posvetovalno telo predstavniškega organa lokalne skupnosti.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni sestavljajo predstavniki organov in organizacij ter institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (civilne družbe, policije, medobčinske inšpekcije, redarske službe, šole vožnje, upravljalcev cest, vrtcev šol in drugih).

Svet lokalne skupnosti določi število članov občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter jih na podlagi predlogov imenovanih organizacij imenuje člane za mandatno dobo 4 let.

V februarju 2023 smo sprejeli Program dela Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Velenje in ga po potrebi dograjevali na podlagi Agencije za varnost v cestnem prometu RS, predlogov članov in članic SPV, ZŠAM, šol in vrtcev in občank in občanov.

Pri svojem delu smo želeli izboljšati:

- Izobraževanje in usposabljanje udeležencev v cestnem prometu.
- Uveljavljanje cestnoprometnih predpisov.
- Varnost cestne infrastrukture.
- Storitve po poškodbah.
- Zaščito ranljivih udeležencev v cestnem prometu (pešci, kolesarji).

Naše delovanje je usmerjeno v zmanjšanje prometnih nesreč. S preventivnimi akcijami želimo zaščititi ranljive skupine udeležencev v cestnem prometu, predvsem otroke, starejše, pešce in kolesarje. Prizadevamo si, da bi se približali »viziji nič«. Še posebej želimo, da se zmanjša število prometnih nesreč s hudimi telesnimi poškodbami in nesreč, katerih posledica je smrt.

Program dela SPV MO Velenje je v letu 2023 temeljil na preventivno-izobraževalnih akcijah.

1. OBNOVIMO IN PREVERIMO SVOJE ZNANJE O PROMETU

Vsebine so bile namenjene krajanom in krajanom, predvsem starejši populaciji. Prisotne je predstavnik policije Uroš Medved seznanil z najpogostejšimi vzroki za nastanek prometnih nesreč in kako moramo ukrepati, če smo udeleženec prometne nesreče. Predstavnik Agencije za varnost prometa RS Rado Jeromel je predstavil vse novosti s področja cestnoprometnih predpisov. Odgovarjal je na konkretna vprašanja prisotnih vezana na prometne predpise in jih opozoril na varno vožnjo (varnostni pas, mrtvi kot, primerna hitrost, psihofizična kondicija) in drugo. Vsem sodelujočim je bil na razpolago simulator varne vožnje, ki ga je pripravil Šolski center Velenje. Preizkusili so svoje spretnosti in uživali v virtualni vožnji. Vsem prisotnim smo razdelili odsevna telesa. Izvedli smo štiri predavanja, in sicer za KS Cirkovce, KS Gorica, KS Škale in MČ Levi breg vzhod. Skupaj se je predstavitev udeležilo preko 100 udeležencev. Ocenjujemo, da je bila udeležba zadovoljiva.

2. INTERAKTIVNO PREDAVANJA ZA DEVETOŠOLCE VOZIM, VENDAR NE HODIM

Med pomembne preventivne akcije sodi tudi predavanje predstavnika Zavoda Vozim, Janeza Hudeja, ki je svojo izkušnjo delil z vsemi devetošolkami in devetošolci velenjskih osnovnih šol. Interaktivno predavanje VOZIMI, VENDAR NE HODIM je bilo za devetošolce zelo poučno in zanimivo, saj so z veliko pozornostjo sledili predavatelju in se kasneje aktivno vključili v razpravo. Po razgovoru učenci pa lahko zaključimo, da smo željeni cilj dosegli, saj so številni povedali, da ne bi nikoli pod vplivom alkohola sedli za volan.

3. KOLESARSKI IZPITI ZA PETOŠOLCE

Stalna akcija Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je pomoč pri opravljanju kolesarskih izpitov za učence 5. razreda. Tudi v letu 2023 smo sodelovali pri praktični izvedbi kolesarskih izpitov na vseh osnovnih šolah in podružničnih šolah v Vinski Gori in Šentilju. Pri tem so nam pomagali predstavniki ZŠAM Velenje, občinski redarji in policija. Teoretični del so opravili v šoli, praktični pa na cesti v okolici šol. Nekaj učencev je moralo praktični izpit ponoviti, na koncu so vsi uspešno opravili izpit. Izpiti so potekali od 29. 5. 2023 do 9. 6. 2023. Realizirani so bili v petih dopoldnevih od 8.30 do 12. ure. Z vsemi ravnatelji osnovnih šol smo zgledno sodelovali. Pohvaliti moramo odlično opravljeno delo učiteljev, ki so učence na izpit pripravljali.

4. ZADNJI ŠOLSKI DAN, 23.6.2023

V pričakovanju šolskih počitnic nam izkušnje kažejo, da so učenci zadnji šolski dan v šolskem letu precej bolj razigrani, vihravi, brezskrbni in nečakani. Posledica tega je zmanjšana pozornost

za presojo cestnih razmer in manj preudarno ravnanje v prometu. Obstaja verjetnost, da lahko v tem razizgranem dnevu pride do prometne nesreče. Zato člani SPV, ZŠAM, policija in občinski redarji posvetimo večjo pozornost v okolici šol. Ob vseh šolah smo umirjali cestni promet, učencem pomagali prečkati cesto in opozarjali ostale udeležence v prometu na prometno varnost. V mesecu juliju in avgustu smo se vključili v aktivnosti Agencije za varnost prometa RS in udeležence v cestnem prometu opozarjali na nevarnosti, ki pretijo ob uporabi mobilnega telefona med vožnjo, neuporabe varnostnega pasu, povečanega števila otrok na cestah in drugih aktivnostih.

5. ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA – PRVI ŠOLSKI DAN, 1. 9. 2023

Podobno kot zadnji šolski dan smo tudi na začetku šolskega leta 2023/2024 namenili tri dni (dopoldneve) za prisotnost članov SPV, ZŠAM, policije in redarjev v okolici osnovnih šol. Upravljalce cest je že konec avgusta postavil dodatne opozorilne table, ki so opozarjale voznike, da so se v šolske klopi vrnilo učenci. Pomagali smo učencem na prehodih za pešce, se z njimi pogovarjali o varnih šolskih poteh, starše smo opozarjali na uporabo varnostnih pasov, varnim parkiranjem in na omejitve hitrosti v okolici šol. Predsednik SPV je sodeloval v oddaji Dobro jutro na VTV, kjer je gledalce seznanil z aktivnostmi SPV ob začetku šolskega leta. Prav tako smo javnost obveščali preko radia in drugih socialnih omrežjih. AVP RS lani ni zagotovila tiskanih brošur Varno v šolo za starše in učitelje, ampak so jo objavili na njihovi spletni strani. Vse ravnateljce smo pozvali, da pregledajo in ažurirajo načrte varnih šolskih poti in seznanijo učence in starše. S predstavniki policije smo se dogovorili za pregled avtobusov, ki opravljajo šolske prevoze. Za vse prvošolce smo nabavili odsevne rutice, ki omogočajo večjo prepoznavnost otrok. Naredili smo torej vse, kar je bilo potrebno, da je bil začetek in tudi nadaljevanje šolskega leta varno na vseh prometnih površinah.

Tako kot ob zaključku šolskega leta smo tudi na začetku šolskega leta lahko z veseljem ugotovili, da v Velenju ni bilo v tem času prometne nesreče pri kateri bi bil udeležen otrok. To mora biti cilj čez celo koledarsko leto.

6. PROJEKT PASAVČEK

Osnovni namen projekta PASAVČEK je spodbujanje pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev ter varnostnih pasov med vožnjo v avtomobilu. Pri projektu sodelujejo osnovne šole in vrtec Velenje. Cilji projekta so:

- Osveščati otroke, starše, stare starše in druge o varni rabi varnostnega pasu.
- Seznaniti starše in otroke o pravilni rabi otroških sedežev.

- Seznaniti starše in otroke s predpisi, ki veljajo v cestnem prometu in se navezujejo na uporabo varnostnega pasu.

Ugotavljamo, da otroci večinoma zahtevajo, da jih starši pripenjajo in uporabljajo primerne sedeže, pa tudi da otroci opozarjajo starše, da uporabljajo varnostni pas.

7. EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI, 19. 9. 2023

Mestna občina Velenje se je tudi v lanskem letu vključila v Evropski teden mobilnosti in pri tej akciji smo sodelovali tudi člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. V postavljenem šotoru smo na nazoren način obiskovalcem pokazali kakšen pomen ima odsevno telo (kresnička, trak), če ga pešec uporablja v temnem delu dneva. Poveča se njegova vidljivost in zmanjša verjetnost, da pride do prometne nesreče. Dijaki ŠCV so postavili simulator varne vožnje. Delili smo odsevna telesa in obiskovalce osveščali o trajni in varni mobilnosti brez avtomobila.

8. PREGLEDI IN PRIRPAVA VOZIL NA ZIMSKO VOŽNJO NA ŠOLSKEM CENTRU VELENJE

V sodelovanju z Medpodjetniškim izobraževalnim centrom (MIC) smo v torek, 14. 11. 2023, organizirali brezplačne preventivne zimske preglede osebnih vozil. Akcija je trajala od 11. do 13. ure.

Na vozilih so dijaki pod vodstvom mentorjev pregledovali:

- luči in smerne utripalke,
- kontrolne lučke, hupo,
- napravo za čiščenje stekel,
- metlice brisalcev, tekočino
- vetrobransko steklo,
- hladilni sistem,
- akumulator oz. baterije,
- klinasto-rebrasti jermen,
- zavorni sistem,
- izpušni sistem,
- pnevmatike,
- nivo motornega olja,
- karoserijo.

Brezplačno so odpravili manjše pomanjkljivosti. Voznikom so dali pomembne napotke, pobude ali predloge. Vsak voznik je dobil tudi odsevno telo. Po razgovorih z nekaterimi vozniki lahko povem, da so akcijo ocenili kot zelo dobro in potrebno. V prihodnje moramo več narediti pri obveščanju voznikov na to akcijo.

9. SVETOVNI DAN SPOMINA NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč je dan, ob katerem se spomnimo vseh umrlih in huje telesno poškodovanih v prometnih nesrečah. Žal, ugotavljamo, da smo v lanskem letu zabeležili tudi v MO Velenje eno smrtno žrtev. V spomin na žrtve prometnih nesreč je OŠ Šalek v ponedeljek, 20.11.2023, pripravila zelo čustven in globoko sporočilen program. Nastopili so njihovi učenci in učitelji. Dogodka so se udeležili številni starši, člani ZŠAM, policija Velenje, mestni redarji, člani SPV MOV in drugi. Na prireditvi st spregovorila podžupanja MOV Aleksandra Vasiljevič in predsednik SPV MOV Ivan Planinc. Skupno sporočilo je bilo, da mora vsak posameznik narediti vse, da se bodo vsi udeleženci v cestnem prometu počutili varne. Mestna občina Velenje se je pridružila viziji nič in pobudi AVP RS za ceste in zavodu Varna pot, da na slovesnih dogodkih ne ponujamo alkoholnih pijač. Zavedamo se, kako velik problem je prekomerno uživanje alkohola za vse udeležence v cestnem prometu.

10. BODI VIDEN, BODI PREVIDEN

Akcija s sloganom« Bodi viden, bodi previden«, ki jo v okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa koordinira Javna agencija RS za varnost prometa, se vsako leto začneja oktobra in teče skozi vse zimske mesece, ko je ogroženost pešcev največja.

V soboto, 2. 12. 2023, smo v nakupovalnem centru Velenjka organizirali preventivno akcijo Bodi viden, bodi previden, skupaj s predstavniki ZŠAM in Šolskim centrom Velenje. Akcija je trajala od 9. do 13. ure.

Glavni cilj akcije je bil, da obiskovalcem pokažemo kako pomembna je uporaba odsevnih teles, zato smo postavili v šotor Vidko tri lutke in jih oblekli. Eno v temna oblačila brez odsevnih teles, drugi smo dodali odsevna telesa, tretja pa je bila oblečena z odsevnim oblačilom. Obiskovalci so zelo nazorno prepoznali kako pomembna je uporaba odsevnih teles. Želimo doseči, da bodo pešci v temnem delu dneva uporabljali odsevna telesa in s tem povečali svojo vidljivost. V ta namen smo razdelili tudi preko 400 odsevnih teles (kresničke, trakove). Udeležba je bila izredno dobra in prejeli smo številne pohvale. Kar precej obiskovalcev je bilo tudi iz drugih občin (Šoštanj, Dobrna, Žalec, Šmartno ob Paki....)

Za obiskovalce smo pripravili tudi poligon, kjer so morali s posebnimi očali (ki ponazarjajo vid v stanju alkoholiziranosti in vid pod vplivom drog) hoditi med postavljenimi stožci in jih niso smeli podreti. Ker skoraj nobenemu ni uspelo brez napak so ugotovili, da je zelo pomembno, da pred vožnjo ne zaužijemo nedovoljenih substanc oziroma alkohola.

Dijaki Šolskega centra so postavili simulator varne vožnje, kjer so se obiskovalci preizkusili v vožnji. Spoznali so kako pomembna je zbranost, dobro poznavanje CPP in psihofizična kondicija. Akcijo ocenjujemo kot zelo uspešno in jo bomo prihodnje leto tudi ponovili in morda še nadgradili.

11. POBUDE, PREDLOGI

V letu 2023 smo realizirali pet rednih sej, na katerih smo se dogovarjali o aktivnostih, ki jih bomo izvedli. Člani so podali tudi številne predloge in pobude, ki smo jih skupaj z Uradom za komunalne dejavnosti MOV realizirali. Prejeli smo tudi pobude občanov in občank in jim pomagali, da so se pobude realizirale. Omeniti moram številne kritike občanov na Cesto talcev od mostu do železniške postaje. Črni robniki povedo, da se tam težko srečata avtobus-Lokalci in tovornjak-smetar kar pomeni, da se vozniki osebnih vozil morajo takrat umikati z vzvratno vožnjo, kar pa je zelo nevarno.

Izpostaviti pa moram še naslednje pobude:

- Obnovitev označb intervencijskih poti pri javnih izobraževalnih zavodih – realizirano.
- Postavitev ogledala pri POŠ Vinska Gora in Vrtec Mlinček v Vinski Gori – realizirano.
- Postavitev nadstreška na avtobusnem postajališču v Paki pri Velenju – realizirano.
- Gradnja pločnika v Šentilju – v teku.
- Postavitev zelene puščice na semaforjih pri zavijanju desno – nerealizirano.
- Podaljšati zeleni interval za pešce na križišču pri Mercatorju
- Izgradnja krožišča pri Eurospinu – nerealizirano.
- Postavitev talnih ovir za umirjanje prometa v Lazah št. 16, 16e – nerealizirano.
- Nepreglednost pri določenih križiščih – zaraščenost, okrasne žive meje, grmičevja.. delno realizirano.
- Čiščenje obcestnih jaškov od Velenjke do Gorenja.
- Postavitev prikazovalnika – Vi vozite na Jenkovi cesti – v teku.

12. FINANČNO POROČILO

V proračunu MOV je bilo za delovanje Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu načrtovano 13.000 €. Za vse našete aktivnosti, predavanja, odsevne rutice za prvošolčke, odsevna telesa in sejnine smo porabili 12.993,52 €.

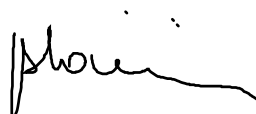
13. ZAKLJUČEK

Zaključno poročilo bo na svoji redni seji, 15. 2. 2024, obravnaval Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MO Velenje. Ocenjujem, da smo bili pri našem delovanju uspešni in da smo pomembno prispevali pri preventivi in vzgoji naših najbolj ranljivih skupin – otrok in starejših. Izjemno delo so opravili učitelji po osnovnih šolah, vzgojiteljice v vrtcu Velenje, Šolski center

Velenje, predstavniki ZŠAM Velenje, policisti PP Velenje, mestni redarji, krajevne skupnosti in mestne četrti. Vseskozi smo imeli odlično pomoč in podporo pri občinski upravi in županu. Pri izvajanju naših nalog smo se povezovali tudi z Agencijo za varnost v cestnem prometu Republike Slovenije in Zavodom Vozim.

O našem delu smo poročali na spletnih omrežjih Facebook, Naš čas, VTV in portalu AVP.

Ivan Planinc, univ. dipl. soc. ped., l.r.
predsednik SPV MO Velenje

V Velenju, 15. 2. 2024